

Załącznik
do uchwały nr XV/132/08
Rady Miejskiej Żerkowa
z dnia 30 grudnia 2008 r.

Gminny Program Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2009.

Obowiązek opracowania i uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zwanego dalej „programem” wynika z art.4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1982 r. (tekst jednolity Dz. U. Nr 70 poz. 473 z 2007 r.) o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z w/w ustawą prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin. Program jest realizowany przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej , a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Natomiast art.1 w/w ustawy nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, a także działań na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

I. Diagnoza stanu zasobów i problemów.

A. Stan problemów alkoholowych.

1) Ilość punktów sprzedaży.

Według stanu na 30 listopada 2008 r. na terenie miasta i gminy funkcjonowało 54 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym: w 8 punktach sprzedawano tylko piwo, w 17 piwo i wino, w 29 piwo, wino i wódkę. Limit ustalony przez Radę Miejską Żerkowa dotyczący ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 4,5 % przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi 45 (wykorzystano 42), oraz dla punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi 15 (wykorzystano 4). Limity te są więc zachowane. Na jeden punkt sprzedaży piwa przypada 198 mieszkańców, wina i wódki 232 mieszkańców.

W świetle powyższych danych stwierdzić należy, że na terenie naszej gminy alkohol we wszystkich jego postaciach jest bardzo łatwo dostępny i nie ma problemów z jego nabyciem. Szczególne zagęszczenie punktów sprzedaży napojów alkoholowych występuje w mieście Żerkowie. We wszystkich wsiach na terenie gminy jest min. 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych. W stosunku do roku 2007 ilość punktów sprzedaży piwa, wina i wódki utrzymała się na podobnym poziomie. Duża ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych jest zjawiskiem bardzo niekorzystnym, ponieważ jak wykazują badania zarówno ogólnopolskie jak i europejskie, ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych ma istotny wpływ na poziom spożycia tych napojów.

Niepokojącym zjawiskiem jest duża ilość punktów sprzedaży piwa, ponieważ podstawową grupą konsumentów tego napoju alkoholowego stają się ludzie młodzi w tym także dzieci i młodzież w wieku szkolnym. **Piwo zawiera taki sam alkohol jak wino i wódka.** Spożywane przez ludzi w wieku rozwojowym wyrządza wiele szkód w ich organizmach i staje się wstępem do uzależnień – także od narkotyków.

Pamiętać także należy, że każda ilość alkoholu spożyta przez dziecko jest nadużyciem tej substancji.

2) Nietrzeźwość w miejscu pracy.

Absencja, wypadki i bezrobocie w coraz większym stopniu kojarzone są z destrukcją alkoholową. W konsekwencji nie tylko pogłębiają się efekty dewastacji życia ludzi spowodowane bezrobociem, ale także maleje skuteczność wydobywania ludzi z tej sytuacji, ponieważ bezrobotny nadużywający alkoholu nie jest w stanie nauczyć się nowego zawodu lub zmienić dynamiki swego dotychczasowego życia. Nietrzeźwość w miejscu pracy jest bardzo często przyczyną zwolnień, choć bardzo rzadko jest to ujawniane. W pierwszej kolejności zwalnia się pracowników pijących ponieważ nie gwarantują oni właściwej dyscypliny i wydajności a także częściej korzystają z krótkich zwolnień lekarskich.

3) Wielkość i struktura sprzedaży.

W ostatnich latach odnotowano wiele niekorzystnych zjawisk dotyczących spożywania alkoholu. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- spadek wieku inicjacji alkoholowej – najczęściej podawany wiek pierwszego kontaktu z alkoholem ma miejsce między 10 a 12 rokiem życia. W ciągu ostatnich lat wiek inicjacji alkoholowej obniżył się o cztery lata. Potwierdzają to także badania ankietowe przeprowadzone jesienią 1998 r. na terenie gminy Żerków. Z badań tych wynika także, że pierwszy kontakt z alkoholem miał miejsce w domu rodzinnym. Można także zaobserwować zanik różnic związanych z płcią – dziewczęta piją mniej-więcej tyle samo co chłopcy.
- nastąpił bardzo duży wzrost sprzedaży piwa a tym samym wzrosło jego spożycie. Bardzo sugestywna, nachalna i wszechobecna reklama piwa skierowana przede wszystkim do młodzieży, spowodowała znaczny wzrost jego spożycia wśród tej grupy społeczeństwa. Zwyczaj picia piwa jako atrybutu młodości i młodzieżowych spotkań utrwala się. Jest to zjawisko bardzo niekorzystne i niebezpieczne, ponieważ powoduje wczesne uzależnienie a w konsekwencji przechodzenie na inne, mocniejsze napoje alkoholowe a bardzo często także narkotyki. Producenci napojów alkoholowych w ten bardzo przemyślny ale jednocześnie bardzo nieuczciwy i niemoralny sposób zapewniają sobie rynek zbytu swoich towarów. W wieku rozwojowym **każda ilość alkoholu spożyta przez młodego człowieka jest nadużyciem alkoholu** i powoduje w jego organizmie bardzo znaczne szkody. Większe przyzwolenie rodziców na picie „słabych” napojów alkoholowych przez dzieci wiązać się może z mylnym przekonaniem, że lepiej by dzieci piły alkohol niż zażywały narkotyki. Jest to przekonanie złudne – wiadomo bowiem, że alkohol jest swego rodzaju przepustką do innych używek, szczególnie narkotyków.
- widoczna jest faktycznie nieograniczona dostępność alkoholu dla osób nieletnich. Ocenia się, że 85% sprzedawców całkowicie lekceważy prawo sprzedając alkohol osobom nieletnim i to pomimo grożących sankcji w postaci kar sądowych i utraty zezwolenia na sprzedaż.
- struktura spożycia napojów alkoholowych zmienia się :w większym stopniu wzrasta udział piwa a udział wódki i wina utrzymuje się na poziomie zbliżonym do lat ubiegłych , co jest zjawiskiem bardzo niekorzystnym ponieważ udział w ogólnym spożyciu alkoholi wysokoprocentowych ma zasadniczy wpływ na stan zdrowia społeczeństwa i porządek publiczny.
- w opinii specjalistów spożycie napojów alkoholowych w Polsce, po okresie intensywnego wzrostu spożycia alkoholu w latach 1989-92 i po zahamowaniu tendencji wzrostowej w latach 1995-96, ustabilizowało się. Jednak dane GUS za rok 2007 określają średnie spożycie w przeliczeniu na jednego mieszkańca roku na poziomie ok. 9,21 litra 100% alkoholu co stanowi wzrost o 0,42 l (4,8 %) w stosunku do roku 2006. W związku z obniżeniem podatku akcyzowego nastąpił znaczący wzrost spożycia tych napojów (w r.2002- 6,93 l/os.).Szacunkowy wzrost spożycia napojów alkoholowych w przeliczeniu na czysty alkohol jest jednak o wiele większy ponieważ należy przyjąć, że ok.20 - 30% tych napojów pochodzi z nielegalnego obrotu. Faktyczne spożycie wynosi więc ok.10 l/osobę. Podkreślić należy, że największy wzrost spożycia odnotowuje się wśród studentów i uczniów.
- w 2007 roku nastąpił nieznaczny wzrost cen napojów alkoholowych (o 0,6 %) w porównaniu do roku poprzedniego; niekorzystnym zjawiskiem jest widoczny od roku 2000 spadek cen mocnych alkoholi (wyroby spirytusowe i likiery), przy jednoczesnym wzroście cen alkoholi słabszych (wina i piwa); obecnie w porównaniu z 1998 rokiem za średnie miesięczne wynagrodzenie można kupić trzykrotnie więcej butelek wódki oraz wina i dwukrotnie więcej butelek piwa.

4) Problemy zdrowotne mieszkańców związane z alkoholem.

Znaczna część pacjentów leczących się w placówkach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej z powodu zaburzeń układu trawiennego i krążenia, neurologicznego, chorób płuc, nowotworów, urazów itp. stanowią pacjenci uzależnieni lub nadużywający alkoholu. Według szacunków w kraju daje to liczbę 2,5-3 mln osób. Występuje także znaczna nadumieralność mężczyzn w niższych frakcjach wiekowych.

W Polsce częstość zgonów przedwczesnych jest o ok.40% wyższa od średniej europejskiej. Nadużywanie alkoholu skraca życie o 10-22 lat. Alkohol może być przyczyną śmiertelnego zatrucia, jest przyczyną wielu wypadków ze skutkami śmiertelnymi. W 1995 r. co tydzień prawie 30 osób ulegało śmiertelnemu zatruciu alkoholem. Alkohol jest jednym z głównych czynników prowadzących do samobójstw, przede wszystkim zaś opóźnia i utrudnia proces diagnozowania i leczenia wielu niebezpiecznych chorób. Bardzo niszczące działanie powoduje alkohol u pijącej młodzieży, u której następuje znaczne zahamowanie rozwoju psychofizycznego i kariery zawodowej oraz edukacyjnej. Alkohol wywołuje także szkody wśród członków rodzin osób pijących. Występują one u ok. 3 mln. osób dorosłych i dzieci i obejmują przede wszystkim schorzenia psychosomatyczne i zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem oraz demoralizację, ubóstwo i obniżenie szans osiągnięcia sukcesu zawodowego. W 2002 r. z powodu nadużywania alkoholu na świecie zmarło 1,8 mln osób (3,2 % wszystkich zgonów). Alkohol jest trzecim głównym czynnikiem ryzyka zagrażającym zdrowiu za nikotyną i nadciśnieniem.

5) Koszty związane z piciem i nadużywaniem alkoholu.

Ekonomiczne koszty i konsekwencje picia alkoholu ponoszą całe społeczeństwa. I tak np. szacuje się, że :

- ok. 20% pacjentów w szpitalach ogólnych i ok.10 % pacjentów w szpitalach klinicznych oraz ok. 15% pacjentów w szpitalach psychiatrycznych – są to pacjenci uzależnieni lub nadużywający alkoholu. Koszty ich utrzymania i leczenia łącznie z kosztami utrzymania placówek odwykowych szacuje się na ok. 3 mld zł.
- ok.25% środków finansowych wydatkowanych w ramach świadczeń udzielanych przez ośrodki pomocy społecznej to świadczenia dla rodzin z problemem alkoholowym. Daje to kwotę ok.400 mln. zł.
- ok. 20% wypadków komunikacyjnych to wypadki spowodowane przez nietrzeźwych kierowców. Koszty z tym związane to ok.4 mld. zł.
- oszacowanie ekonomicznego aspektu polskich problemów alkoholowych, czyli wysokości strat związanych z obecnością alkoholu w naszym życiu, jest trudnym zadaniem. Zdaniem międzynarodowych ekspertów straty ekonomiczne związane z nadużywaniem alkoholu szacuje się w krajach Europy Zachodniej i USA na poziomie 3-5% produktu krajowego brutto. Produkt krajowy brutto w Polsce w roku 2001, wg.GUS wyniósł 721,6 mld. zł. Oznacza to iż koszty ekonomiczne (koszty leczenia, wypadków drogowych, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, systemu opieki społecznej i ubezpieczeń, przedwczesna umieralność, spadek wydajności pracy i wiele innych, związane z używaniem i nadużywaniem alkoholu w Polsce można szacować na poziomie ok.22-35 mld zł rocznie. Natomiast wpływy z tytułu podatku akcyzowego w 2001 r. wyniosły ok.6,8 mld zł.

Wymierne koszty związane z używaniem i nadużywaniem alkoholu, które ponosi rocznie Unia Europejska, w roku 2003 zostały oszacowane na 125 miliardów Euro.

6) Problemy wynikające z pracy Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i świetlic socjoterapeutycznych,
- działalność świetlic socjoterapeutycznych w Żerkowie i Komorzu (po dwie grupy), w Dobieszczyźnie, Lubinia Mała (po jednej grupie) oraz w Chrzaniu z filią w Stęgoszy
- opieka nad dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym poprzez wizytacje tych rodzin, ochrona dzieci i dorosłych doświadczających przemocy poprzez wizytacje tych rodzin, współpracę z policją oraz opiekę i wsparcie,
- kontrole przestrzegania warunków i zasad sprzedaży napojów alkoholowych,
- współpraca z Rewirem Dzielnicowych w Żerkowie mająca na celu poprawę egzekwowania prawa w zakresie obrotu napojami alkoholowymi i ich spożywania.
W szczególności dotyczy to picia alkoholu w sklepach i przed sklepami oraz w innych miejscach publicznych a także sprzedaży na kredyt,
- pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i z rodzin z grup ryzyka poprzez organizację obozów i kolonii socjoterapeutycznych, świetlic socjoterapeutycznych i wizytacje tych rodzin,
- ustalanie kierunków działań w zakresie profilaktyki,
- kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Jarocinie o zastosowanie obowiązku leczenia,
- poprawa egzekwowania przez Sąd orzeczonych postanowień o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- współdziałanie z Radą Miejską Żerkowa w zakresie spraw dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

7) Środowiska objęte pomocą opieki społecznej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żerkowie posiada wiadomości o 24 rodzinach w których występują problemy alkoholowe. Korzystają one z pomocy materialnej udzielanej przez MG OPS.

8) Naruszanie przepisów prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe.

W 2007 roku osoby nietrzeźwe uczestniczyły w 6.503 wypadkach drogowych (13,1% ogółu wypadków), śmierć w nich poniosły 774 osoby (13,9% ogółu zabitych), a 8.193 odniosło obrażenia (12,9% ogółu rannych). Najliczniejszą grupę nietrzeźwych sprawców wypadków stanowili kierujący samochodami osobowymi.

Policja ujawniła 159.346 kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu co stanowi spadek o 41.846 osób w stosunku do roku 2006.

Wypadki drogowe to ogrom nieszczęść, niewyobrażalnych dla tych, których one nie dotknęły. Dla rodzin osób zabitych i rannych, to często powód ruiny materialnej, sieroctwa, samotności spowodowanej tym, że ktoś po kilku kieliszkach czy puszkach piwa siadł za kierownicą.

Statystyka jest bezlitosna – alkohol jest nieodłącznym towarzyszem popełniania przestępstw w Polsce. Coraz częściej osoby nietrzeźwe są sprawcami zabójstw, gwałtów, przemocy w rodzinie, napadów. W 2007 roku nietrzeźwi byli sprawcami 439 zabójstw,

2.058 pobić z uszczerbkiem na zdrowiu, 6.328 bójek ,321 gwałtów, 5.706 kradzieży, 3.425 włamań, 3.791 rozbojów. Media niemal każdego dnia donoszą o przypadkach maltretowania rodziny, współmałżonków, kradzieżach, gwałtach i zabójstwach, które są popełniane przez osoby pod wpływem alkoholu.

Istotnym, choć trudnym do udowodnienia jest zjawisko sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym. Nie jest także egzekwowane prawo dotyczące spożywania napojów alkoholowych w sklepach i przed sklepami oraz w niektórych miejscach publicznych np. zieleńcach.

W 2007 r. policja w Polsce ujawniła 81.743 sprawców przemocy domowej w tym 63.303 nietrzeźwych w tym 61.085 mężczyzn, 2.073 kobiet i 145 nieletnich. Ogólna liczba ofiar przemocy domowej w 2007 r. wyniosła 130.682 osób w tym 76.162 kobiet, 8.556 mężczyzn, 31.001 dzieci do lat 13, 14.963 nieletnich od 13 do 18 lat.

Na terenie Miasta i Gminy Żerków zanotowano następujące rodzaje przestępstw popełnionych pod wpływem lub w związku z alkoholem :

- interwencje domowe – 37,
- przemoc w rodzinie – 14,
- wnioski do Sądu za znęcanie się nad rodziną – 4,
- kierowanie pojazdami pod wpływem alkoholu 14,
 - zatrzymano praw jazdy 8,
 - ujawnione przypadki spożywania alkoholu przez nieletnich – 5,
 - mandaty karne za spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych – 10.

B. Stan zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i rehabilitacyjnej.

1. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i rehabilitacyjnej.

- Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Zadaniem tego Punktu jest informowanie społeczeństwa o możliwościach indywidualnego, dobrowolnego leczenia oraz motywowanie do leczenia, a także udzielanie pomocy psychologiczno-prawnej członkom rodzin w tym także doświadczającym przemocy. Punkt czynny jest w środy w godz. od 17-19. W tych samych godzinach czynny jest także Telefon Zaufania.
 - świetlica socjoterapeutyczna w Żerkowie dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i z rodzin dysfunkcyjnych – trzy grupy.
- ogólnie dostępna świetlica dla dzieci i młodzieży – poniedziałki w godz. 16-20
 - pomieszczenia Ośrodka udostępniane są także na działalność grupy Anonimowych Alkoholików, która spotyka się w piątki o godz. 19-tej.
- Świetlica Socjoterapeutyczna przy Szkole Podstawowej w Komorzu – dwie grupy.
 - Świetlica Socjoterapeutyczna przy szkole Podstawowej w Dobieszczyźnie – jedna grupa.
 - Świetlica Socjoterapeutyczna w Lubini Małej – jedna grupa.
 - Świetlica Socjoterapeutyczna w Chrzanie z filią w Stęgoszy - 2 grupy.
 - Działalność Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którego zadaniem jest organizacja i koordynacja działań na rzecz profilaktyki, leczenia i rehabilitacji.
 - grupa nauczycieli Gimnazjum i Szkół Podstawowych przeszkolonych w zakresie realizowania programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- Przeszkoleni instruktorzy programów profilaktycznych.

- Przeszkoleni opiekunowie dzieci w świetlicach socjoterapeutycznych.
- Centrum Terapii Uzależnień w Jarocinie realizujący zadania w zakresie leczenia i profilaktyki,
- Ośrodek Edukacji, Profilaktyki i Rehabilitacji Fundacji ETOH w Poznaniu realizujący szkolenia i programy profilaktyczne.
- Centrum Profilaktyki Uzależnień i Psychoedukacji w Ostrowie Wlkp. realizujące programy profilaktyczne w szkołach.
- kontakty z instruktorami programów profilaktycznych.
- Kontakty z Pełnomocnikami ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych innych miast i gmin.
- całokształt działalności Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. MAPA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Rodzaj problemu alkoholowego	Wymiar tego problemu w kraju lub na świecie	Wymiar problemu gminie
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	Ok.800 tys. którzy umrą średnio o 15-20 lat wcześniej	Ok.220 osób
Szkody zdrowotne u osób nieuzależnionych ale pijących nadmiernie.	Ok.3 mln. osób pijących nadmiernie, obciążających siebie i innych swoimi zachowaniami i chorobami.	Ok.900 osób-częstych klientów przychodni zdrowia.
Szkody pijącej młodzieży	Ok.750 tys. młodych ludzi komplikujących sobie życie intensywnym piciem; blisko całej młodzieży odnosi mniejsze ,ale istotne szkody alkoholowe.	Ok.200 młodocianych pijących, którzy będą straceni jako potencjał rozwojowy społeczności, zagrożenie dla kilkuset pozostałych młodych ludzi.
Szkody dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików	Ok.1,5 mln. dzieci i młodzieży, odnoszących szkody zdrowotne, materialne, rozwojowe, emocjonalne, często bardzo trudne do usunięcia i długotrwałe	Ok.450 dzieci na terenie gminy wymagających specjalnej pomocy, niektóre w skrajnych sferach życiowych
Szkody dorosłych żyjących w otoczeniu alkoholika(współ-mażonkowie, rodzice, rodzeństwo itp.)	Ok.1,5 mln. osób wykazujących objawy współuzależnienia.	Ok.450 osób żyjących w ciągłym stresie i niepewności
Ofiary przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym (dzieci i dorośli)	Razem ok.2 mln. osób	Ok.600 osób.
Szkody dorosłych będących w przeszłości dziećmi alkoholików.	Polsce brak badań.	Szacuje się, że ok.500 osób, często zajmujących ważne pozycje społeczne, ale dotkniętych poważnymi kłopotami emocjonalnymi, uczuciowymi, często nie umiejących sobie poradzić z wewnętrznymi konfliktami.

Dezorganizacja środowiska pracy – absencja.	USA 26 mld.\$ strat w 1983r., w Polsce, być może nawet większa proporcja z uwagi na strukturę spożycia.	Obniżenie produktu narodowego brutto w gminie nie mniej niż 2% rocznie. Kłopoty w pracy u ok.600 osób pracujących, również rolników.
Wypadki przy pracy i obniżenie wydajności pracy.		Przynajmniej kilkanaście przypadków rocznie znanych mieszkańcom gminy faktycznie kilka razy więcej.
Utrwalanie się bezrobocia	Obserwuje się stopniowy wzrost udziału procentowego osób nadmiernie pijących w gronie bezrobotnych.	Trudności w aktywizacji zawodowej tych osób obciążające urząd pracy i opiekę społeczną.
Naruszenia prawa i porządku publicznego przez pijących – przestępstwa kryminalne.	Istnieje ścisły związek przestępczości z nadużywaniem alkoholu, również recydywa związana jest z tym czynnikiem.	W gminie oznacza to ok.200 wykroczeń i przestępstw rocznie. Szacuje się, że ok.50 % interwencji Policji jest związana z nietrzeźwością sprawców.
Naruszanie prawa przez nietrzeźwych kierowców.	Ok.12tys.wypadków rocznie 200 tys. zatrzymań nietrzeźwych kierowców, kilka tys. ofiar śmiertelnych.	Przynajmniej kilka poważnych wypadków drogowych rocznie, wiele incydentów drogowych.
Naruszanie porządku publicznego.	Lżejsze, ale uciążliwe naruszenia porządku publicznego są czymś wszechobecnym, główne źródło chuligaństwa i wandalizmu także grup kibiców na stadionach.	Przynajmniej kilka stref stałego naruszenia porządku publicznego w okolicy, źródło awantur w dyskotekach i na uroczystościach rodzinnych.
Naruszanie prawa związane z obrotem alkoholem-alkohol z nielegalnych źródeł.	Obniżenie wpływów budżetowych o ok.30-40% w skali kraju w stosunku do możliwych wpływów z akcyzy, źródło korupcji, rozpadu struktur administracyjnych i rozwoju mafii.	Blisko 50% kontrolowanych placówek posiadało na półkach różne alkohole z przemytu lub bimber, źródło zatruc; oficjalne meliny całodobowe skupiające tzw.” element”.
Naruszanie prawa związane z alkoholem-sprzedaż nieletnim i nietrzeźwym.	Główny czynnik antyprofilakmłodzieży, propaguje subkulturę alkoholową.	Prawie 85% placówek narusza prawo w tym względzie kwalifikując się do odebrania koncesji.
Naruszanie zakazu reklamy i promocji.	Ważny czynnik utrwalania subkultury alkoholowej skutecznie zwiększający spożycie i adresowany głównie do ludzi młodych.	Antyedukacja zdrowotna, źródło lekceważenia prawa i korupcji.
Inne czynniki.	Np. błędna alokacja środków inwestycyjnych w gałęziach wytwórczych napojów alkoholowych.	Rozwój przemysłu o niskim wkładzie w rozwój regionalny.

II. Harmonogram działań związanych z realizacją programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1) W celu zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin planuje się wykonanie następujących zadań:

- kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw uzależnień oraz telefonu zaufania,
 - grup socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i z rodzin dysfunkcyjnych,
 - udostępnianie pomieszczeń Ośrodka na spotkania grupy Anonimowych Alkoholików i Klubu Abstynenta.
 - świetlica ogólnodostępna (dla wszystkich dzieci i młodzieży) – poniedziałki,
 - kontynuację i dalsze rozszerzanie współpracy z Centrum Terapii Uzależnień w Jarocinie, Oddziałem Leczenia Uzależnień w Murowańcu w celu umożliwienia mieszkańcom gminy korzystania z zajęć organizowanych przez te placówki.
 - podnoszenie kwalifikacji osób prowadzących zajęcia z dziećmi w świetlicach socjoterapeutycznych poprzez specjalistyczne szkolenia ,
 - przeszkolenie 1 osoby na specjalistycznym szkoleniu dla instruktorów programów profilaktycznych .
 - podnoszenie kwalifikacji osoby prowadzącej punkt konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin poprzez odbycie specjalistycznego szkolenia z zakresu pomocy psychologicznej,
 - kontynuowanie działalności zespołu do spraw przeprowadzania rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu w celu motywacji tych osób do podjęcia leczenia,
 - kierowanie osób mających problem z alkoholem na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
 - kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Jarocinie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stosunku do osób uzależnionych,
 - udzielanie pomocy i wsparcia w celu kontynuowania działalności grupy Anonimowych Alkoholików,
 - organizacja udziału w spotkaniach trzeźwościowych na Jasnej Górze w Częstochowie, Świętej Górze w Gostyniu oraz w Licheniu.
 - organizacja i finansowanie obozów i kolonii socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i z grup ryzyka.
 - finansowanie udziału osób uzależnionych które podjęły leczenie w obozach terapeutycznych.

2) W celu udzielania rodzinom w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, planuje się realizację następujących zadań :

- kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla członków rodzin osób nadużywających alkoholu,
- pomoc i wspomaganie w celu utworzenia grupy dla współuzależnionych,
- kontynuowanie i dalsze rozszerzanie działalności zespołu do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności w zakresie ochrony dzieci przed skutkami nadużywania alkoholu przez rodziców.

- kontynuacja działalności świetlicy socjoterapeutycznej w Żerkowie – dwie grupy z dożywianiem w formie wspólnego sporządzania posiłków w ramach zajęć.
- kontynuacja działalności świetlicy socjoterapeutycznej przy Szkole Podstawowej w Komorzu – dwie grupy z dożywianiem w formie wspólnego sporządzania posiłków w ramach zajęć.
- kontynuacja działalności świetlicy socjoterapeutycznej przy Szkole Podstawowej w Dobieszczyźnie – jedna grupa z dożywianiem w formie wspólnego sporządzania posiłków w ramach zajęć.
- kontynuacja działalności świetlicy socjoterapeutycznej przy Szkole Podstawowej w Lubini Małej z dożywianiem w formie wspólnego sporządzania posiłków w ramach zajęć.
 - kontynuacja działalności świetlicy socjoterapeutycznej w Chrzanie z filią w Stęgoszy – dwie grupy.
 - organizacja i finansowanie obozów i kolonii socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i z grup ryzyka.
 - zakup paczek okolicznościowych dla dzieci z okazji Dnia Dziecka i Mikołaja.
 - zakup wyposażenia dla świetlic socjoterapeutycznych,
 - zakup artykułów papierniczych i gier dla świetlic socjoterapeutycznych,
 - opłaty eksploatacyjne Ośrodka Profilaktyki, Socjoterapii i Rehabilitacji.

3) W ramach prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, planuje się wykonanie następujących zadań:

- realizację programu profilaktycznego dla dzieci z klas VI szkół podstawowych,
 - realizację programu profilaktycznego dla dzieci z klas II gimnazjum,
 - szkolenie realizatorów programów profilaktycznych,
- współpraca z mediami.
 - zakup literatury w postaci broszur dla rozpowszechniania wiedzy społeczeństwa gminy o skutkach nadużywania alkoholu i mechanizmach uzależnień.
 - współudział i pomoc w organizacji imprez szkolnych o charakterze profilaktycznym.

4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych – w miarę zgłaszanych potrzeb.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego – w razie zaistnienia takich zdarzeń.

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego - w miarę zaistnienia potrzeb.

III. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) Za wykonywanie funkcji członka Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 6 diet pracowniczych dla członka Komisji i 7 diet pracowniczych dla przewodniczącego Komisji, za udział w posiedzeniu Komisji.
 - 2) Przez posiedzenie Komisji należy rozumieć wykonywanie czynności wynikających z zadań zespołu Komisji.

IV. Preliminarz kosztów

rozdział	tytuł	kwota
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	104.900,-zł
3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	9.000,-zł
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	26.400,-zł
4040	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	2.000,-zł
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	4.300,-zł
4120	Składki na fundusz pracy	700,-zł
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	20.700,-zł
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5.000,-zł
4220	Zakup środków żywności	8.500,-zł
4260	Zakup energii	3.000,-zł
4270	Zakup usług remontowych	1.500,-zł
4300	Zakup usług pozostałych	19.000,-zł
4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	1.500,-zł
4410	Podróże służbowe krajowe	2.500,-zł
4440	Zakładowy Fundusz Socjalny	500,-zł
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	300,-zł
85153	Zwalczanie narkomanii	5.100,-zł
3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	1.570,-zł
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	530,-zł
4300	Zakup usług pozostałych	3.000,-zł
	RAZEM	110.000,-zł

Program opracował:

*Pełnomocnik Burmistrza
ds. Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych*

Andrzej Mańkowski

Zatwierdzam

BURMISTRZ
mgr Janusz Jajczyk

Żerków, dnia 12 grudnia 2008 r.

Program opracowano na podstawie danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytutu Psychologii Zdrowia, Komendy Głównej Policji, Głównego Urzędu Statystycznego, Posterunku Policji w Żerkowie.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Żerkowa
mgr Barbara Urbańska